

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 13.11.2002 г.
СОМ (2002) 624 окончателен

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА И ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

Пътни карти за България и Румъния

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА И ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

Пътни карти за България и Румъния

1. Въведение

В Стратегическия си доклад “Към разширен Съюз”¹ от 9 октомври 2002 година Комисията обяви, че ще предложи, въз основа на анализите, съдържащи се в Редовните доклади от 2002 година, подробни пътни карти за България и Румъния преди Европейския съвет от Копенхаген.

В Заключенията на Европейския съвет от Брюксел, 24-25 октомври 2002 година Европейският съюз изрази своето съгласие с оценката на Комисията за напредъка, постигнат от България и Румъния. В светлината на интегриращия и необратим характер на процеса на разширяване и въз основа на съставения от Комисията Стратегически доклад, Съветът и Комисията бяха поканени да подготвят, в тесни консултации с България и Румъния, решенията които трябва да се вземат по време на Европейския съвет в Копенхаген преди всичко относно подробни пътни карти, включително графици, както и увеличаване на предприсъединителната помощ, с цел да се ускори процеса на присъединяване на тези страни. Европейският съвет заяви, че подкрепя усилията на България и Румъния да постигнат поставената цел за членство през 2007 година.

Пътните карти за България и Румъния обхващат периода до присъединяването. Целта им е да посочат основните стъпки, които двете страни трябва да предприемат, за да са готови за членство. Те се основават на ангажиментите, поети в хода на преговорите, и на това, което е необходимо да се направи за изпълнение на критериите за членство от Копенхаген и Мадрид. Те следват също така принципите, които са направлявали процеса на присъединяване от самото му начало, а именно, всички кандидатки участват на равни начала и се очаква всички те да се присъединят към Европейския съюз въз основа на едни и същи критерии и в зависимост от техния индивидуален напредък.

Пътните карти имат за цел да подпомогнат усилията на двете страни да изпълнят оставащите критерии за членство, като се определят техните предстоящи задачи и се осигури увеличена финансова помощ. Особено внимание се обръща на административния и на съдебния капацитет, необходими за прилагане на достиженията на правото на ЕО (*acquis*) и на икономическата реформа.

За всяка глава от достиженията на правото на ЕС (*acquis*), пътните карти посочват ориентири, по които да се проследява напредъка на България и Румъния. Те отчитат както привеждането в съответствие на законодателството, така и развитието на административния капацитет. Подробна оценка на оставащите

¹ COM (2002) 700 окончателен.

трудности се съдържат в главите “Обща оценка” и “Заклучения” от Редовните доклади за 2002 година за България² и Румъния³. Проблемите от краткосрочен и средносрочен характер са обозначени в пътните карти и ще бъдат допълнително развити в преработените Партньорства за присъединяване, които ще бъдат представени през следващата година.

Пътните карти се основават на принципа, че напредъкът в преговорите до голяма степен се определя от напредъка при прокарването и осъществяването на необходимите реформи. Ето защо пътните карти посочват мерките, които страните следва да предприемат, за да напреднат към приключване на преговорите за присъединяване. Пътните карти не въвеждат никакви нови условия или практики в преговорите за присъединяване. Затварянето на преговорните глави с България и Румъния ще продължи съгласно установените практики в преговорите за присъединяване.

За главите, където преговорите временно са приключили, предизвикателството сега е да се изпълняват навреме поетите ангажименти. Поради тази причина, за временно затворените глави, ангажиментите поети в процеса на преговори и приети на Конференцията за присъединяване, съставляват основата на пътната карта. Пътните карти не заменят преговорните документи, представени на Конференцията за присъединяване.

По отношение на главите, по които все още се водят преговори, пътните карти набелязват ключови проблеми, които следва да се разрешат, за да се постигне напредък в преговорите. Пътните карти ще се актуализират периодично в зависимост от развитието на страните и от напредъка, постигнат в преговорите.

2. Административен и съдебен капацитет

Привеждането в съответствие на законодателството е основен процес, който трябва да бъде съпътстван от подходящ съдебен и административен капацитет за прилагане и въвеждане на достиженията на правото на ЕС (*acquis*). Това изтъкна Европейският съвет от Мадрид през 1995 година, както и по редица последващи поводи. Що се отнася до България и Румъния, Европейският съвет от Гьотеборг през 2001 година заяви, че страните-кандидатки трябва “да продължат да постигат напредък [...] в транспонирането, прилагането и въвеждането на достиженията на правото на ЕС (*acquis*). Те трябва да обръщат особено внимание на въвеждането на адекватни административни структури, на реформата на съдебната система и на държавната служба [...]. Ще се полагат специални усилия, за да се подпомагат България и Румъния.”

Процесът на административна и съдебна реформа е започнал, но ускоряването на напредъка в тази област значително ще допринесе за подготовката за членство във всички области на достиженията на правото на ЕС (*acquis*).

² COM (2002) 700 окончателен.

³ COM (2002) 700 окончателен.

С оглед да засили своята подкрепа I тази област Комисията ще обърне специално внимание на тези области, когато състави програма за своята бъдеща финансова помощ по линия на ФАР. Подкрепата по ФАР следва също да се използва за оценка на въвеждането и прилагането на достиженията на правото на ЕС (*acquis*) в ключови области.

Комисията ще продължи да подкрепя институционалното изграждане, свързано с прилагането на достиженията на правото на ЕС (*acquis*) и с управлението на общностните фондове. Специално внимание ще се обърне на бъдещи проекти, свързани с реформата на държавната администрация и съдебната система.

3. Финансова помощ

Съгласно посоченото в Стратегическия доклад, Комисията предлага финансовата помощ за България и Румъния да се увеличи значително, считано от датата на първия кръг за разширяване, в зависимост от постигнатия напредък за изпълнение на пътните карти и от способността им за усвояване на средства. Това увеличение има за цел да подкрепи България и Румъния при предприемането на последните стъпки, необходими за изпълнение на критериите за членство.

Партньорствата за присъединяване ще продължат да бъдат основата за съставяне на програма за предприсъединителната помощ, но приоритетите ще бъдат очертавани въз основа на пътните карти, редовните доклади и преразгледаните национални планове за развитие, които всяка страна ще изготвя в съответствие с изискванията на Структурните фондове.

3.1. Потребности

Анализите в Редовните доклади от 2002 година водят до заключението, че България и Румъния, въпреки постигнатия напредък, изпитват остър недостиг в областта на:

- развитието на земеделието и на селските райони,
- инфраструктурата на транспорта и околната среда,
- социално-икономическата кохезия,
- инвестициите и институционалното изграждане във връзка с прилагането на достиженията на правото на ЕС (*acquis*).

Трите съществуващи инструмента - ФАР, ИСПА и САПАРД, могат да подкрепят програми в необходимите области, така че не се предлага промяна на наличните инструменти. Допълнителна помощ ще бъде оказана на България и Румъния с цел да се подготвят за участието си в Структурните фондове.

3.2. Увеличено финансиране

След като потребностите са ясно определени, България и Румъния следва значително да подобрят способността си да управляват и да използват по-ефективно наличните фондове.

Следователно, всяка допълнителна помощ ще бъде обусловена от постигнатия напредък съгласно пътните карти и от чувствителното подобряване на капацитета за ефективно управление и използване на фондовете. В тази светлина, прилагането на разширената децентрализация (EDIS) за ФАР и ИСПА до края на 2004 година следва горещо да се насърчава.

България и Румъния вече започнаха да работят за създаване на системи за разширена децентрализация както по ФАР, така и по ИСПА, но при необходимост ще им се окаже допълнителна подкрепа, за да ускорят своите усилия. САПАРД е вече напълно децентрализирана.

България и Румъния започнаха да развиват капацитети, необходими за по-добро използване на съществуващите фондове. Ако тази подготовка продължава и се ускорява, те следва да са готови да получат и ефективно да използват допълнителни фондове от 2004 година нататък.

В светлината на казаното по-горе, Комисията предлага помощта за България и Румъния да нараства постепенно, като през 2006 година се увеличи допълнително с 40%.⁴ Разпределението между трите предприединителни инструмента следва да се определя от специфичните потребности и способности за усвояване на средствата на всяка страна.

4. Статут на наблюдател

България и Румъния вече участват в редица комитети и агенции на Общността⁵. Стратегическият доклад посочва, че след подписването на Договора за присъединяване, присъединяващите се държави трябва да имат възможността да продължат да участват, винаги когато това е юридически възможно, като наблюдатели във всички комитети, създадени по процедурата комитология, и във всички останали комитети. Комисията прецени също, че присъединяващите се държави следва да могат да участват поне в качеството на наблюдатели в съответните структури на агенциите на Общността. Тя уточни, че общите принципи и условията и реда за това участие ще бъдат определени на по-късен етап.

⁴ Изходна база за това увеличение е средната величина на помощта, отпусната на двете страни по програмите ФАР/ИСПА/САПАРД за периода 2001 – 2003 година.

⁵ Вж. Съобщение на Комисията от 20.12.1999 г. за “Участие на страните-кандидатки в програми, агенции и комитети на Общността”, COM (1999) 710 окончателен.

Тези разпоредби важат също за България и Румъния.

5. Мониторинг

България и Румъния временно са затворили много глави въз основа на целевата дата за членство 1 януари 2007 година. Детайлно наблюдение на изпълнението на ангажиментите, поети в хода на преговорите, както и на напредъка на икономическите реформи, е от изключително значение за страните-кандидатки и за ЕС.

За целта следва системно да се прибягва до структурите на Европейското споразумение, които се използват за оценка на постигнатия напредък по всички приоритети на Партньорствата за присъединяване и по Плановете за действие за укрепване на административния и съдебния капацитет. Подкомитетите предоставят възможност да се прави преглед на прилагането на приоритетите на Партньорствата за присъединяване, както и на напредъка за сближаване на законодателството, неговото прилагане и въвеждане. Структурите на Европейското споразумение продължават да не са част от процеса на преговори.

Посещенията за оценка (*peer reviews*) се оказаха удачен механизъм в някои области и тяхното използване следва да продължи.

Комисията ще продължи да публикува Редовни доклади, докато България и Румъния изпълнят критериите за присъединяване. Бъдещите Редовни доклади ще включват оценка на изпълнението на пътните карти.

6. Ревизирани Партньорства за присъединяване

Комисията ще предложи ревизирани Партньорства за присъединяване за България и Румъния в светлината на заключенията от Редовните доклади за 2002 година и пътните карти. Партньорствата за присъединяване ще продължат да открояват приоритетните области на предстоящата работа въз основа на анализите в Редовните доклади. Те ще допълват пътните карти и, взети заедно, ще бъдат основните инструменти, направляващи работата на България и Румъния по подготовката им за присъединяване към ЕС.

7. Пътят напред

Пътните карти, разработени в настоящия документ, както и описаната по-горе методология представляват насока, която ще даде възможност на България и Румъния да завършат подготовката си за членство в ЕС и да доведат преговорите за присъединяване до успешен край. Пътните карти са израз на ангажимента на Европейския съюз да работи редом с България и Румъния с оглед да се постигне, благодарение на допълнителни средства за подкрепа, нашата обща цел за тяхното присъединяване към Европейския съюз. България и Румъния определиха 2007 година като целева дата за тяхното присъединяване и това бе подкрепено от

Европейския съвет от Брюксел. Като се основава на принципите, които ръководят преговорите за присъединяване от самото им начало, Комисията ще оказва твърда подкрепа на усилията на България и Румъния за постигането на тази цел.

Пътна карта за България

1. Въведение

Анализът, съдържащ се в Редовния доклад за 2002 г.⁶ за постигнатия от България напредък за изпълнение на критериите за членство, посочва, че България продължава да бележи значителен напредък при изпълнение на критериите от Копенхаген:

- България продължава да изпълнява политическите критерии. Поради това, въпреки че трябва да се затвърдят усилията в някои области, пътната карта не разглежда въпроси, свързани с тези критерии.
- България изпълнява частично икономическите критерии, а именно – функционираща пазарна икономика, въпреки това, тя все още не може да се справи с конкурентния натиск и пазарните сили вътре в Съюза. Поради тази причина пътната карта е насочена към оставащите стъпки, които България следва да предприеме, за да изпълни тези критерии.
- България все още не отговаря на критериите за достиженията на правото на ЕС (*acquis*). С цел да завърши успешно подготовката си, България трябва да продължи усилията си за транспонирането, въвеждането и прилагането на достиженията на правото на ЕС (*acquis*). Тя трябва също така да продължи реформата на държавната администрация и съдебната власт, за да разполага с необходимия административен и съдебен капацитет в тази област.

Настоящата пътна карта има за цел да подкрепи усилията на България да изпълни останалите изисквания за членство, като определи предстоящите задачи. Особено внимание се обръща на административния и съдебния капацитет, необходим за прилагането на достиженията на правото на ЕС (*acquis*), както и на икономическата реформа.

По отношение на главите от достиженията на правото на ЕС (*acquis*) пътната карта посочва критерии, чрез които ангажиментите на България могат да се наблюдават.

2. Административен и съдебен капацитет

Редовният доклад за България за 2002 година заключава, че тя не изпълнява изцяло критериите за достиженията на правото на ЕС (*acquis*). Докладът отбелязва, че “все още е необходимо България да положи трайни усилия за развитието на достатъчен административен и съдебен капацитет за прилагането и въвеждането на достиженията на правото на ЕС (*acquis*). Наред с продължаване на хоризонталната реформа в държавната администрация, необходимо е да се съсредоточат усилия по-специално върху развитието на капацитет за участие във вътрешния пазар и за прилагане на достиженията на правото на ЕС (*acquis*) в

⁶ COM (2002) 700 окончателен.

области като земеделието, околната среда и регионалната политика. Необходими са също така по-нататъшни усилия за установяване на необходимия административен капацитет за осигуряването на надеждно и ефективно управление на фондовете на ЕО”. Напредъкът в тези области е изключително важен и за пълното изпълнение на икономическите критерии за членство.

2.1. Административен капацитет

Редовният доклад за 2002 година признава, че България е постигнала по-нататъшен напредък в развитието на своя административен капацитет, но че има още много да се направи. България прие Стратегия за модернизация на държавната администрация и отбеляза напредък с промените на законодателната рамка, но се изискват сериозни усилия за развитието и прилагането на реформите, за да се осигури ефективна, прозрачна и отговорна държавна администрация.

Прозрачни процедури е необходимо да се прилагат, например за назначаване и повишение, за осигуряване на квалифицирани служители за продължаване и устойчивост на реформите, за подобряване на управлението на човешки ресурси в държавната администрация, за опростяване и поясняване на правната рамка за вземане на административни решения, както и за осигуряване на правна сигурност. Необходимо е също така значително укрепване на административните структури, за да се осигури капацитет за пълно и ефективно използване на фондовете на ЕО, включително укрепване на структурите за противодействие на измамите. Повече внимание е необходимо да се обърне на хода на въвеждането на достиженията на правото на ЕС (*acquis*), на начина на адаптирането им към българските условия и на капацитета за прилагането им и въвеждането им на национално, регионално и местно равнище.

Една от първите стъпки ще бъде да се насърчи България в изготвянето през 2003 година на пълна и осъвременена стратегия за реформа, включваща и план за действие. След завършването ѝ ще се разработят проекти по ФАР за прилагането на конкретни реформи.

2.2. Съдебен капацитет

Редовният доклад признава, че България е постигнала значителен напредък в реформата на съдебната система с приемането на План за действие и с основните изменения на Закона за съдебната власт. Въпреки това съдебната система все още е слаба и на практика има незначителна промяна в нейното функциониране. За да може българската съдебна система да играе своята роля в по-нататъшното развитие на икономиката и бъдещото въвеждане на достиженията на правото на ЕС (*acquis*), вече съгласуваните реформи в националната Стратегия за реформа на българската съдебна система, трябва напълно да се приложат, а работата по останалите необходими реформи да продължи. Специално внимание трябва да се отдаде на реформите на структурите на българската съдебна система. Особено внимание трябва да се обърне на това как се извършват разследванията. Въпросът с имунитета следва също да се разгледа.

Комисията ще подкрепи по-нататъшните усилия за осъществяване на реформите, по-специално предвид прилагането на Стратегията и Плана за действие за реформа на съдебната система. Проекти в тази област ще се финансират от ФАР през 2003 година и през следващите години.

3. Икономическа реформа

Тазгодишният Редовен доклад заключи, че България е функционираща пазарна икономика и че следва да се справи с конкурентния натиск и пазарните сили вътре в Съюза в средносрочен план при условие, че продължи да осъществява програмата си за реформи за отстраняване на оставащите трудности.

България постигна висока степен на макроикономическа стабилност, пазарните механизми в момента работят ефективно, което позволява по-добро разпределение на ресурсите. Добър напредък е постигнат в структурните реформи, особено по отношение процедурите за влизане на пазара, реструктуриране на финансовия сектор и приватизацията, поставяйки по този начин микроикономическата основа за процес на устойчиво развитие.

При все това, обаче са необходими по-нататъшни усилия за подобряване гъвкавостта на пазарите. По-специално, ефективността на административната и съдебната система трябва да се подобри, за да се даде възможност на икономическите агенти да вземат решения в стабилна и предсказуема среда. Административните процедури, засягащи предприятията, включително процедурите по фалит, трябва да се рационализират. Степента на финансово посредничество продължава да е ниска. Конкретни недостатъци в областта на пазара на земя продължават да нарушават дейността на този пазар и свързаните икономически сектори. Прилагането на тези мерки за реформа следва да допринесе за по-високо равнище на частни и публични инвестиции, които са ключови изисквания за устойчив растеж и достатъчна конкурентноспособност в Съюза.

Като критерии за постигане на подобрения в тази сфера Комисията ще търси положителни развития по-специално в следните области:

- напредък в приватизационната програма,

- развитие на малките и средните предприятия, по-специално броя на новосъздадените,

- прилагане на програмата за намаляване и опростяване на лицензионните процедури,

- реформа на митническата и данъчната администрация,

- ефективност на процедурите по фалит,

- развитие на финансово посредничество и небанковия финансов сектор,
- защита на правата за собственост,
- брой транзакции и цени на селскостопанската земя,
- обем и качество на публичните инвестиции, включително инфраструктура, образование, околна среда и здравеопазване,
- намаляване на държавната помощ, по-специално в енергетиката и транспортния сектор.

4. Главите от достиженията на правото на ЕС (*acquis*)

Глава 1: Свободно движение на стоки

България следва да насочи по-нататъшните си усилия върху развитието на национална система за оценка на съответствието. В областта на обществените поръчки вниманието трябва да бъде съсредоточено върху създаването на Агенция съгласно графика и в съответствие с поетия от България ангажимент, както и върху осигуряване на ефективни средства за съдебна защита и забрана на схемата за национални преференции. Преговорите по тази глава са временно приключени. Следва да се обърне внимание и за спазването на ангажиментите, направени в хода на преговорите. Ключовите стъпки включват:

В краткосрочен план

Да се създаде държавна агенция за обществените поръчки.

Да продължи приемането на хармонизирани стандарти в областта на директивите от новия подход. Да се завърши прогресивното привеждане в съответствие с достиженията на правото на ЕС (*acquis*) в областта на безопасността на храните.

Да се завърши транспонирането на директивите от новия подход и пълно съответствие на текстовете със законодателството на ЕС.

В средносрочен план

Да се транспонират 80% от европейските стандарти, да се въведат достиженията на правото на ЕС (*acquis*) за химични вещества и препарати и дървен материал до края на 2004 година.

Да се завърши привеждането в съответствие с достиженията на правото на ЕС (*acquis*) за секторно специфично законодателство за области, обхванати от директивите от стария подход.

Да се развива административен капацитет в областта на хранителните продукти.

По отношение на нехармонизираните области, интегриране на принципа за взаимно признаване в съответното българско законодателство и премахване на разпоредбите в нарушение на членове 28-30 от Договора за ЕО.

Да се укрепва административният капацитет в областта на стандартизацията и да се създадат органи и лаборатории за оценка на съответствието.

Към момента на присъединяване

Да се следи за това всички европейски хармонизирани стандарти да са транспонирани в български стандарти.

Глава 2: Свободно движение на хора

България следва да съсредоточи по-нататъшните си усилия по-специално върху съгласуването на учебните планове и обучението на специалисти в здравната сфера с изискванията на достиженията на правото на ЕС (*acquis*), съдържащи се в секторните директиви. Тя ще трябва също така да се подготви достатъчно навреме да посрещне финансовите и административните задължения, произтичащи от прилагането на правилата за координация на общественото осигуряване. Преговорите по тази глава са временно приключени. Следва да се обърне внимание върху изпълнението на поетите в процеса на преговори ангажименти. Ключовите стъпки са:

В средносрочен план

Да се завърши законодателната работа по взаимното признаване на квалификации и да се осигурят административни структури.

Да се измени българската Конституция с цел да се осигури съответствие с достиженията на правото на ЕС (*acquis*) по отношение на правото на гласуване, включително специално законодателство за изборите за Европейски парламент.

Относно съгласуването на системите за социално осигуряване, да се извърши подготовка с цел осигуряване на необходимата степен на бюджетен и административен капацитет за осъществяване на необходимите в момента на присъединяването финансови трансфери.

Глава 3: Свободно предоставяне на услуги

България следва да съсредоточи по-нататъшните си усилия в областта на застрахователната дейност и ценните книжа. България е осъществила известен напредък по отношение на дискриминацията в областта на свобода за създаване и свобода на предоставяне на услуги, но все още са необходими по-нататъшни усилия за определяне и прилагане на мерки, които ще осигурят пълна недискриминация. Преговорите по тази глава са временно приключени. Необходимо

е да се обърне внимание върху осигуряване спазването на поетите в процеса на преговори ангажименти. Ключовите стъпки са:

В краткосрочен план

Пълно привеждане в съответствие на Закона за защита на личните данни с достиженията на правото на ЕС (*acquis*).

По-нататъшно изменение на Закона за чужденците в Република България, за да се отстранят несъответствията с достиженията на правото на ЕС (*acquis*).

В средносрочен план

Пълно съответствие с достиженията на правото на ЕС (*acquis*) в областта на застраховането и капиталовата адекватност до края на 2005 година.

Привеждане в съответствие на законодателството с достиженията на правото на ЕС (*acquis*) в областта на ценните книжа.

Създаване и осигуряване на административен капацитет за въвеждане и прилагане на Закона за защита на личните данни.

Към момента на присъединяване

Идентифициране и елиминиране на правни разпоредби и административни практики, които са несъвместими с разпоредбите на Договора за ЕО относно правото на установяване и свободното предоставяне на услуги.

Относно пенсионните фондове, укрепване капацитета на контролните органи и корпоративното управление на пенсионните фондове.

Глава 4: Свободно движение на капитали

България следва да съсредоточи по-нататъшните си усилия върху завършване на съгласуването и премахване на всички останали ограничения, завършване на административните структури, необходими за правилното прилагане на достиженията на правото на ЕС (*acquis*) в тази област, както и да заздравя административния капацитет, като обърне специално внимание на органите, отговорни за борбата срещу прането на пари. Преговорите по тази глава са временно приключени. Необходимо е да се обърне внимание на изпълнението на поетите в процеса на преговори ангажименти. Ключовите стъпки са:

В краткосрочен план

Окончателно привеждане в съответствие в областта на движението на капитали, с изключение на случаите, когато са предоставени преходни периоди.

В средносрочен план

Завършване на привеждане в съответствие на законодателството по отношение на платежните системи.

Завършване на привеждане в съответствие на законодателството по отношение на прането на пари. Засилване на административния капацитет на Бюрото за финансово разузнаване. Разработване на програми във финансовите институции срещу прането на пари.

Глава 5: Дружествено право

България следва да насочи по-нататъшните си усилия върху пълното привеждане в съответствие с достиженията на правото на ЕС (*acquis*), като засили мерките за борба с пиратството и фалшифицирането, най-вече чрез заздравяване на граничния контрол и подобряване на координацията между митниците, полицията и съдебната система за прилагане на правата на интелектуална и индустриална собственост. Преговорите по тази глава са временно приключени. Следва да се обърне внимание върху осигуряване изпълнението на поетите в процеса на преговори ангажименти. Ключовите стъпки са:

В средносрочен план

Завършване привеждане в съответствие на дружественото право с достиженията на правото на ЕС (*acquis*), особено по отношение на придобиването, сливането и разделянето на дружествата. Пълно привеждане в съответствие в областта на счетоводството.

Подобряване въвеждането на правата на интелектуална и индустриална собственост (и по-специално граничен контрол и обучение на правоприлагащите органи и съдебната система).

Глава 6: Политика на конкуренция

България следва да съсредоточи по-нататъшните си усилия за подобряване прилагането на правилата за държавната помощ и да осигури административен капацитет с цел създаването на надеждна практика относно прилагането на законодателството за държавните помощи. В момента са в ход преговори по тази глава. Следва да се обърне внимание върху изпълнението на поетите в преговорния процес ангажименти. Ключовите стъпки са:

В краткосрочен план

Завършване на законодателната рамка по отношение основополагащи правила за прилагане за държавната помощ. Повишаване експертността и подобряване качеството на решенията относно държавната помощ, както и прозрачността на държавната помощ.

Подобряване на резултатите от практиката при прилагане на законодателството за държавните помощи. По-специално, оценка на съществуващите в България схеми, по които се отпуска държавна помощ, с цел привеждането им в съответствие им с достиженията на правото на ЕС (*acquis*), както и осигуряване на пълно съответствие с достиженията на правото на ЕС чрез предварителен контрол на всички нови мерки за помощ.

Завършване на правната антиотръстова рамка, усилия в областта на обучението и по-нататъшно развитие на практики и опит в ефективното въвеждане и прилагане на антиотръстовите правила.

Изготвяне на план за цялостна реструктуриране на стоманодобивния сектор, успоредно с индивидуални планове.

В средносрочен план

Повишаване на осведомеността за правилата, по-специално сред институциите, отпускащи помощи, деловите среди и съдебната система.

Глава 7: Земеделие

България има нужда да съсредоточи по-нататъшните си усилия в прилагането на нормативната уредба, по-специално във ветеринарния сектор и осигуряването на подходящ контрол. Особено внимание следва също така да се отдаде на развитието на административен капацитет, необходим за администриране и прилагане на достиженията на правото на ЕС (*acquis*), включително подготовка за създаването на Разплащателна агенция, Единна административно-контролна система (ЕАКС) и Мрежа за земеделско счетоводство. България също така има нужда да осигури функционирането на пазарите. По-нататъшни усилия са необходими по-специално по отношение на млекодобивния сектор с цел да се осигури производството и преработката. Що се отнася до спонгоформената енцефалопатия по говедата (болестта “луда крава”), необходимо е България да предприеме действия за гарантиране на пълно съответствие с изискванията на ЕО в областта на епидемиологичното наблюдение, обработването на животински отпадъци и торове. В момента са в ход преговори по тази глава. Необходимо е да се обърне внимание върху изпълнението на поетите в процеса на преговори ангажименти. Ключовите стъпки са:

В краткосрочен план

Изготвяне на подробни планове за развитие на организациите на Общия пазар.

Въвеждане на правните изисквания на ЕО за придвижването на животни.

В средносрочен план

Създаване на Разплащателна агенция, в пълно съответствие с достиженията на правото на ЕС (*acquis*).

Подготовка за създаването на Единна административно-контролна система (ЕАКС).

Развитие на Мрежа за земеделско счетоводство .

Въвеждане на програма за осъвременяване на селскостопанските хранителни предприятия към стандартите на ЕО.

Създаване на между-браншови организации.

Развитие на организации на Общия пазар.

Въвеждане на политика за качество.

Завършване на регистър на лозята.

Завършване на националния кадастър и на поимотен регистър. Продължаване на работата по комасацията на земята.

По отношение доброто състояние на животните, осигуряване на по-нататъшно обучение на ветеринарни лекари и подобряване контрола на инспекторите. Информирание на асоциациите на производителите за необходимостта да прилагат правилата за доброто състояние на животните, както и за правоприлагащите методи.

Разширяване на системата ЕВРОВЕТ върху територията на цялата страна и завършване на набирането на данни, за да се позволи подобряване на контрола и възстановяване на неограничената търговия с ЕО с живи животни и животински продукти. Завършване процеса на идентификация на преживните животни посредством двойни пластмасови ушни марки.

Продължаване работата по подобряване условията в кланиците и селскостопанските хранителни предприятия.

Подобряване на положението относно животинските отпадъци, особено торовете. Да се следи за това забраната за използване на преработени животински протеини във фуражите да е в съответствие с изискванията на ЕО, с цел да се избегне кръстосано заразяване на фуражи за преживни животни с животински протеини за преживни животни и кръстосано хранене.

Завършване изграждането на осемте дългосрочни пункта за граничен ветеринарен контрол.

Подобряване разследването на епидемията спонгоформената енцефалопатия по говедата (болестта “луда крава”) и използване на одобрени методи за диагностициране. Премахване на различията в областта на контрола на енцефалопатия по говедата (болестта “луда крава”) в сравнение със системата на ЕО.

Да се следи за това Националната служба за растителна защита да разполага с адекватни ресурси за прилагане на достиженията на правото на ЕС (*acquis*) във фитосанитарния сектор.

Относно безопасността на хранителните продукти, прилагане и въвеждане на законодателството.

По отношение контрола на животинските хранителни добавки, осигуряване на достатъчни ресурси на главната дирекция за хранителен контрол с цел постигане на пълно съответствие с достиженията на правото на ЕС (*acquis*) в тази област.

Глава 8: Рибарство

България следва да съсредоточи по-нататъшните си усилия върху развитието на адекватна пазарна инфраструктура, както и върху мерки за осигуряване на пълно съответствие с хигиенните и здравни изисквания на ЕО и осигуряване на достатъчно финансиране. Преговорите по тази глава са временно приключени. Необходимо е да се обърне внимание на спазването на поетите в процеса на преговори ангажменти. Ключовите стъпки са:

В средносрочен план

Относно пазарната политика, приемане на прилагащо законодателство и създаване на пазар и инфраструктура за продажби на едро.

Завършване на Регистъра на риболовните кораби.

Развитие на административния капацитет за прилагане на пазарната политика за рибарството, пазарна инфраструктура и готови пазарни стандарти.

Завършване на привеждането в съответствие с достиженията на правото на ЕС (*acquis*), включително приемане на необходимото вторично законодателство.

Прилагане на система на контрол в съответствие с достиженията на правото на ЕС (*acquis*). Осигуряване на адекватен административен капацитет и оборудване на Националната агенция по рибарство и аквакултури.

Предприемане на по-нататъшни стъпки за подобряване на ветеринарното покритие до подходящо ниво.

Към момента на присъединяване

Да се следи за това Държавен фонд “Земеделие” да има необходимия капацитет за изпълнение на задължения в съответствие с изискванията на ЕО за структурна дейност.

Глава 9: Транспортна политика

България следва да съсредоточи по-нататъшните си усилия върху инвестиции, прилагане на достиженията на социалното/техническо право на ЕС (*acquis*) в автомобилния сектор, още по-голяма либерализация на железопътния и автомобилен транспорт и транспониране и прилагане на достиженията на правото на ЕС във въздушния и морския транспорт. Особено внимание е необходимо да се отдели на подобряването на безопасността на морския транспорт и на допълнителното укрепване на органите по безопасност на морския транспорт, както и на гарантирането на тяхната независимост. Необходими са също така по-нататъшни усилия за укрепване на новосъздадените административни структури, за да се осигури адекватен административен капацитет за въвеждане на достиженията на правото на ЕС (*acquis*) и прилагане на инвестиционни планове. Преговорите по тази глава са в ход. Нужно е да се обърне внимание на изпълнението на поетите в хода на преговори ангажименти. Ключовите стъпки са:

В краткосрочен план

Осигуряване на необходимия административен капацитет за подготовка на значителни инвестиции, нужни в железопътната и пътна инфраструктура.

Подобряване на безопасността на морския транспорт, особено подобряване дейността на административните институции по безопасност на морския транспорт, първо като държава, под чийто флаг плават морски съдове, и второ като пристанищна държава. По-нататъшно привеждане в съответствие с достиженията на морското право на ЕС в областта на безопасността чрез Кодекса на търговското мореплаване и прилагащо законодателство. Укрепване на Българската морска администрация.

В средносрочен план

Привеждане в съответствие на таксите за превозни средства и пътните такси с достиженията на правото на ЕС (*acquis*). Осигуряване на административен капацитет в пътният сектор. Предприемане на стъпки в подготовка на национални пътнотранспортни оператори и автомобилен парк за посрещане изискванията на достиженията на правото на ЕС (*acquis*).

В областта на въздушния транспорт, завършване на законодателното привеждане в съответствие с достиженията на правото на ЕС (*acquis*) и продължаване на постепенното прилагане на Общите авиационни изисквания и на Третия пакет регламенти за авиацията.

Укрепване на железопътната администрация, осигуряване на независимост на ръководителите на железниците, прилагане на схема за таксуване на железопътна инфраструктура и въвеждане на бизнес планове, насочени към финансовата стабилизация на железниците.

Глава 10: Данъчна политика

България следва да съсредоточи по-нататъшните си усилия върху завършване на привеждането в съответствие – с изключение на областите, в които са договорени преходни условия – с достиженията на правото на ЕС в областите на пряко и косвено данъчно облагане, включително трансакции вътре в Общността, както и укрепване на административния капацитет, по-специално чрез по-нататъшно прилагане на мерките за модернизирване и укрепване на данъчната администрация. Преговорите по тази глава са временно приключени. Нужно е да се обърне внимание на изпълнението на поетите в процеса на преговори ангажменти. Ключовите стъпки са:

В краткосрочен план

Развитие на осъвременена бизнес стратегия за данъчната администрация и одобряване на други свързани стратегии, като стратегии за одит и създаване на единна Национална агенция за доходите.

Продължаване на привеждането в съответствие на данъчното законодателство по отношение на ДДС и акцизи.

В средносрочен план

Укрепване на данъчната администрация.

Завършване на привеждането в съответствие на данъчното законодателство, с изключение на договорените преходни режими, и транспониране на всички разпоредби на преходния режим за ДДС, една година преди присъединяването.

Предприемане на стъпки за осигуряване на пълна оперативност на компютризираната данъчна информационна система, включително връзки към митническата информационна система и съвместимост за свързване със системата на ЕО преди присъединяването.

Осигуряване на спазване Кодекса за поведение при данъчното облагане на предприятията.

Глава 11: Икономически и валутен съюз

България следва да съсредоточи по-нататъшните си усилия за завършване привеждането в съответствие на законодателството си с достиженията на правото на ЕС (*acquis*) в тази област. Преговорите по тази глава са временно приключени. Нужно е да се обърне внимание върху изпълнението на поетите в хода на преговорите ангажменти. Ключовите стъпки са:

В средносрочен план

Привеждането в съответствие на законодателството с разпоредбите на достиженията на правото на ЕС (*acquis*) по отношение независимостта на централната банка, забрана на привилегирован достъп от страна на органи на

държавния сектор до финансови институции, както и забрана на директно финансиране на държавния сектор.

Пълно хармонизиране на финансовата статистика на правителството с изискванията на ESA 95.

Глава 12: Статистика

България следва да насочи по-нататъшните си усилия към укрепване на административния капацитет и осъвременяване на методологията и общо подобряване качеството и пълнотата на данните. Преговорите по тази глава са временно приключени. Следва да се обърне внимание на осигуряване спазването на поети в хода на преговорите ангажименти. Ключовите стъпки са:

В краткосрочен план

Извършване на преброяване в земеделието, планирано за 2003 година.

В средносрочен план

Укрепване на административния капацитет, като специално внимание следва да се обърне на по-нататъшното обучение и развитие на служителите от статистическата администрация, и на информационно-технологичния капацитет, особено в регионалните служби.

По-нататъшно подобряване на регионалната статистика, качеството и покритието на националните сметки, краткосрочната статистика и качество и покритие на регистрите на предприятията.

Създаване на регистър на земеделските стопанства въз основа на данните от преброяването.

Извършване на подготвителни работи за въвеждането на “Интрастат”.

Глава 13: Социална политика и заетост

България следва да насочи по-нататъшните си усилия за продължаване на транспонирането, особено в областите на борбата срещу дискриминацията, на равните възможности, трудовото право, както и здравословните и безопасни условия на труд, където все още предстои значителна работа по отношение въвеждането на достиженията на правото на ЕС (*acquis*). Също така България има нужда да насочи усилията си върху ефективното прилагане на достиженията на правото на ЕС (*acquis*) в тези области. Необходимо е да се насърчи социалния диалог съгласно практиката на ЕО. Преговорите по тази глава са временно приключени. Следва да се обърне внимание на осигуряване спазването на поети в хода на преговори ангажименти. Ключовите стъпки са:

В краткосрочен план

Изготвяне на оценка финансовото влияние на прилагането на директивите за здравословни и безопасни на труд.

Въвеждане на достиженията на правото на ЕС (*acquis*) в областта на борбата срещу дискриминацията.

Въвеждане на достиженията на правото на ЕС (*acquis*) в областта на равните възможности за мъжете и жените.

Прилагане на приоритетите и ангажиментите от Съвместната оценка на приоритетите в политиката по заетостта.

Въвеждане и прилагане на достиженията на правото на ЕС (*acquis*) в областта на контрола върху тютюна.

В средносрочен план

Завършване на въвеждането на достиженията на правото на ЕС (*acquis*) в областта на здравословните и безопасни условия на труд и трудовото право. Подобряване капацитета за прилагане и въвеждане, особено Инспекциите по труда.

Осигуряване на подходящ капацитет за управление на проекти от типа на Европейския социален фонд с оглед подготовка за Структурните фондове.

Изграждане на система за наблюдение и контрол на заразните болести съгласно достиженията на правото на ЕС (*acquis*).

Осигуряване развитието на здравна информационна система, която да отговаря на стандартите на ЕО.

Изработване на единна национална стратегия за насърчаване на социалната интеграция.

Укрепване на административния капацитет на социалните партньори, особено по отношение на области на нова политика, включително заетостта и социалната интеграция.

Насърчаване на самостоятелния социален диалог, особено на равнище предприятия и отрасли, с цел подобряване на неговия обхват.

Глава 14: Енергетика

България трябва сега да съсредоточи по-нататъшните си усилия за изпълнението и усъвършенстването на цялостната си енергийна политика, а като първа стъпка изцяло и своевременно да приложи законодателството, особено по отношение на вътрешния енергиен пазар. България следва да определи ясен график за

преструктуриране на енергийния сектор, включително смекчаване на свързаните с това социални последици, както и да подготви затварянето и извеждането от експлоатация на определени блокове от АЕЦ “Козлодуй”. Необходими са конкретни мерки за подобряване на енергийната ефективност и укрепване на административния капацитет на новосформираните органи, по-специално на енергийния регулаторен орган, отговарящ за управление на нефтените запаси, и на органа по ядрена безопасност. България трябва също да предприеме мерки за постепенното изграждане на нефтени запаси съгласно изискванията на достиженията на правото на ЕО (*acquis*). В ход са преговори по тази глава. Трябва да се обърне внимание върху гарантиране на спазването на поетите в процеса ангажименти. Ключови стъпки са:

В краткосрочен план

Приемане на рамков закон за привеждане в съответствие с достиженията на правото на ЕО (*acquis*) в областта на нефтените запаси.

Гарантиране на изпълнението на всички препоръки, съдържащи се в доклада на Съвета от месец юни 2002 година за ядрената безопасност в контекста на разширяването и последвалия доклад за състоянието, съставен от партньорската проверка от месец юни 2002 година, при надлежно спазване на съдържащите в тях приоритети и в съответствие с определените от България графици.

Окончателно закриване на блокове 1 и 2 на АЕЦ “Козлодуй” преди 2003 година.

Допълнително укрепване на административния капацитет и независимост, включително финансова независимост на Държавната комисия за енергийно регулиране.

Укрепване капацитета и независимостта на органа за ядрено регулиране.

Приемане на ново рамково законодателство за ускоряване на либерализацията на енергийния сектор, както и отваряне енергийните пазари и законодателно привеждане в съответствие с пазарите на газ и електроенергия.

Насърчаване на допълнителното използване на възобновяеми енергийни източници; привеждане в съответствие с достиженията на правото на ЕО в областта на енергийната ефективност и развитие на активна политика за намаляване на интензивното енергийното потребление на българската икономика чрез насърчаване на енергийната ефективност на всички етапи от енергийния цикъл.

В средносрочен план

Изпълнение на Плана за действие за реструктурирането на сектора на твърди горива.

Постепенно увеличаване на нефтените запаси съгласно графика и изграждане на необходимия административен капацитет за тяхното управление.

Спазване на ангажиментите за закриване на блокове 3 и 4 на АЕЦ “Козлодуй”.

Осигуряване на привеждане в пълно съответствие с директивите за електроенергия и газ и продължаване на постепенното отваряне на пазарите на електроенергия и газ.

Осигуряване на съответствие с европейските изисквания и процедури.

Прилагане на политика за енергийна ефективност, която има за цел намаляване на интензивното енергийно потребление на българската икономика, включително насърчаване използването на възобновяеми енергийни източници.

Глава 15: Индустириална политика

България трябва да съсредоточи по-нататъшните си усилия за бързото приключване на приватизацията, процеса на реструктуриране на някои останали важни промишлени сектори като стоманодобивния, по-нататъшно привеждане в съответствие на понастоящем разпокъсаните ѝ административни структури и допълнително подобряване на бизнес климата и конкурентноспособността на производствения сектор за постигане на пълна интеграция в Общия пазар. Следва да се насърчават вътрешните и чуждестранни инвестиции. Трябва да се обърне голямо внимание политиката на реструктуриране да се прилага в съответствие с достиженията на правото на ЕО (*acquis*) в областта на конкуренцията и държавните помощи, за да се създадат ефективни конкурентноспособни фирми. Преговорите по тази глава са временно приключени. Следва да се обърне внимание върху гарантиране на спазването на поетите в този процес ангажименти.

Глава 16: Малки и средни предприятия

България следва да съсредоточи по-нататъшните си усилия за решаване на останалите нерешени въпроси, особено в областта на законодателството и данъчното облагане, като укрепи механизмите за насърчаване на предприемачеството, за да бъдат те напълно функциониращи и като осигури необходимото съгласуване между различните заинтересовани органи, включително на местно равнище, при прилагането на законодателството. Следва да се прилага Европейската харта за малки предприятия. Преговорите по тази глава са временно приключени. Необходимо е да се обърне внимание за гарантиране спазването на поетите в хода ангажименти.

Глава 17: Наука и изследвания

България следва да съсредоточи по-нататъшните си усилия за укрепване на административен капацитет и инфраструктура, които са свързани с изследователска дейност, с оглед да увеличи ползите от асоцииране към съответните Рамкови програми на Общността, включително Шеста рамкова

програма (2002 – 2006), за която вече е подписала споразумението за асоцииране. Преговорите по тази глава са временно приключени. Следва да се обърне внимание на гарантиране спазването на поетите в този процес ангажименти.

Глава 18: Образование и обучение

България следва да съсредоточи по-нататъшните си усилия за подобряване на финансовото управление на участието си в програми на Общността, по-доброто съгласуване между всички участващи органи, ефективно прилагане на Директивата относно образованието на деца на работници-мигранти и цялостна реформа на системата за професионално образование и обучение, за да се гарантира нейната гъвкавост и възможност да се приведе в съответствие с нуждите на пазара на труда. Преговорите по тази глава са временно приключени. Следва да се обърне внимание на гарантиране спазването на поетите в този процес ангажименти.

Глава 19: Телекомуникации и информационни технологии

България следва да съсредоточи по-нататъшните си усилията за приключване процеса на въвеждане на достиженията на правото на ЕО (*acquis*) и за съвременното им ефективното прилагане за отваряне на пазара през м. януари 2003 г.. Особено внимание следва да се обърне на определението за оператори със значително пазарно присъствие (ЗПП), прилагането на принципа за разходна ориентация, публикуване на Референтна оферта за взаимна свързаност и свободен абонатен достъп до местната мрежа. Преговорите по тази глава са временно приключени. Следва да се обърне внимание на гарантиране спазването на поетите в този процес ангажименти. Ключови стъпки са:

В краткосрочен план

Повишаване капацитета на регулаторния орган. Подобряване на неговата финансова независимост и укрепване на административния му капацитет.

Укрепване на регулаторната рамка за пощенски услуги. Приемане на допълнително законодателство за прилагане с оглед постигане на пълна съвместимост с достиженията на правото на ЕО (*acquis*) (включително предоставяне на универсални услуги и качество на услугите).

В средносрочен план

Ускоряване работата по модернизация на мрежата и ребалансиране на цените.

Осигуряване на необходимите инвестиции, за да се задоволи необходимостта от наблюдение и контрол на честотите на територията на цялата страна.

Глава 20: политика в областта на култура и аудиовизията

България следва да съсредоточи по-нататъшните си усилия за укрепване на административния капацитет на националния регулаторен орган в областта на радио- и телевизионното излъчване. Преговорите по тази глава са временно приключени. Следва да се обърне внимание на гарантиране спазването на поетите в този процес ангажименти.

Глава 21: Регионална политика и координация на структурните инструменти

България следва да съсредоточи по-нататъшните си усилия за укрепване на капацитета за бъдещото усвояване на помощите от структурни фондове в ключови министерства, включително подходящи механизми за контрол, наблюдение и оценка. Необходимо е България да подготви последователен план за развитие съгласно регламентите за структурните фондове и да го интегрира в националната бюджетна и политическа рамка. В момента са в ход преговори по тази глава. Следва да се обърне внимание на гарантиране спазването на поетите в този процес ангажименти. Ключови стъпки са:

В средносрочен план

Изпълнение на Националната стратегия на България за подготовка за Структурните фондове и за Кохезионния фонд.

Приемане на необходимото рамково законодателство за прилагане достиженията на правото на ЕО (*acquis*) по тази глава. Следва да се определи и приоритетно да се приеме правната рамка за бъдещото участие в структурните фондове, включително разпоредби за управление, наблюдение и контрол, оценка, финансово и бюджетно управление и контрол във връзка с практическото прилагане на Структурните фондове.

Създаване на необходимите институционални структури за прилагането на Структурните фондове и на Кохезионния фонд. Специално внимание ще изискват административните структури и процедури, разпределението на отговорностите между различните органи, които участват на национално и регионално равнище и особено междуведомственото съгласуване.

Привеждане на административния капацитет на звената в министерствата, определени или които ще бъдат определени като бъдещи органи по управлението или разплащането, до равнището, което се изисква за ефективното и правилно прилагане на помощта по Структурните фондове.

Подобряване качеството на Националния план за развитие. България трябва да положи сериозни усилия за укрепване на стратегическите способности и оперативния капацитет за подобряване и изпълнение на Националния план за развитие с цел превръщането му в цялостен инструмент за национално планиране.

Развитие на капацитет за обсъждане и изясняване на приоритетите за развитие на национално и регионално равнище и определяне на подходящите проекти. Необходимо е междуведомственото сътрудничество и партньорство да станат по-ефективни и задълбочени както на национално, така и на регионално равнище. Трябва да се създадат структури за истинско партньорство на регионално равнище, включително регионалните и местните органи и други компетентни държавни органи, икономическите и социалните партньори и други съответни органи, както и да се гарантира силно регионално участие в осъществяващия се на национално равнище процес на планиране.

Подобряване капацитета на равнище техническо изготвяне на проекти, които ще се финансират съвместно от Структурните фондове и от Кохезионния фонд.

Подготовка за осигуряване на съответствие с изискванията на достиженията на правото на ЕО (*acquis*) за наблюдение и оценка, по-специално по отношение на предварителната оценка на плана за развитие и събирането и обработката на съответната статистическа информация и показатели. Своевременното наличие и функциониране на ефективна система за наблюдение и оценка ще бъдат от решаващо значение за ефективно и ефикасно изпълнение на програмите по Структурните фондове.

Създаването на подходящи системи и процедури за финансово управление и контрол, по-специално във връзка със структурата на органите за управление и разплащателни органи, с цел да се спазват конкретните изисквания на регламентите за Структурните фондове. Особено внимание трябва да се обърне на достатъчното разделение на функциите в рамките на цялостната структура за изпълнение.

Подобряване на регионалната статистика до равнището, което се изисква за планиране и програмиране на регионалната политика, по-специално предварителната оценка.

Глава 22: Околна среда

България следва сега да съсредоточи усилията си по-специално върху оценката на въздействието върху околната среда, управлението на отпадъци, опазването на природата, промишленото замърсяване и управлението на рискове, химическите продукти и генетично модифицираните организми, както и ядрената безопасност и радиационната защита. Изпълнението и прилагането на достиженията на правото на ЕС (*acquis*) в тази област продължава да представлява голямо предизвикателство за бъдещето, по-специално поради необходимостта от увеличаване на административния капацитет, особено на регионално и местно равнище. Освен това, фактът, че често не се вземат изцяло предвид екологични съображения в контекста на други икономически въпроси, е основание за загриженост. Съответните инвестиции в околната среда дадоха някои положителни резултати, но все още предстои много работа. Необходимо е България да съсредоточи вниманието си върху инвестициите, укрепването на административния капацитет и изпълнението във всички сектори на околната

среда, като същевременно продължава да напредва с въвеждането на законодателството на ЕО. В момента са в ход преговори по тази глава. Следва да се обърне внимание на гарантиране спазването на поетите в този процес ангажименти. Ключови стъпки са:

В краткосрочен план

Актуализация на цялостната оценка на състоянието в областта на околната среда с цел да се определят пропуските, които трябва да се отстранят.

Разработване на планове за изпълнение заедно с финансови стратегии, за да се очертаят необходимите стъпки за гарантиране на пълно изпълнение в краткосрочен и средносрочен план. Тези планове трябва да отчитат наличните ресурси и институционалното укрепване и допълнително да се разработят механизми за наблюдение на ефективното изпълнение.

Съсредоточаване върху планирането, определянето и наличието на финансови ресурси с оглед на значителните инвестиции, които са необходими за гарантиране на прилагането на достиженията на правото на ЕО (*acquis*).

Подобряване на административния капацитет за прилагане на достиженията на правото на ЕО (*acquis*), по-специално чрез по-нататъшно укрепване на регионалните инспекторати и общини. Укрепване на персонала на министерството и на други държавни органи. Осигуряване на подходящо обучение и на планове за развитието на персонала.

Приемане на вторично законодателство, за да се гарантира пълно въвеждане на директивите за оценка на въздействието върху околната среда и достъпа до информация.

Гарантиране на правилно прилагане на достиженията на правото на ЕО (*acquis*) в областта на околната среда, особено на Директивата за оценка на въздействието върху околната среда, при изготвянето на големи инфраструктурни проекти.

Продължаване на въвеждането на законодателството на ЕО във всички останали области, в частност управлението на отпадъци, опазването на природата, промишленото замърсяване и управлението на рискове, химически продукти и генетично модифицираните организми, както и ядрената безопасност и радиационната защита. Осигуряване на пълно съгласуване с всички заинтересовани страни (останалите министерства, стопански субекти, неправителствени организации).

Продължаване на интегрирането на изискванията за опазване на околната среда в определянето и изпълнението на всички други секторни политики, така че да се насърчава устойчивото развитие, включително в енергийния сектор. Подобряване на междуведомственото съгласуване по въпросите на околната среда.

В средносрочен план

Особено внимание трябва да се обърне на постепенното прилагане на достиженията на правото на ЕО (*acquis*) във всички сектори, особено по отношение управлението на отпадъци, качеството на водите, промишленото замърсяване, управлението на рискове, химическите продукти, генетично модифицираните организми и опазването на природата. По-нататъшно продължаване на въвеждане на законодателството на ЕО.

Усъвършенстване на административните структури, необходими за пълното прилагане на достиженията на правото на ЕО (*acquis*) във всички сектори, особено по отношение управлението на отпадъци, качеството на водите, промишленото замърсяване, управлението на рискове, химическите продукти, генетично модифицираните организми и опазването на природата.

Към момента на присъединяване

Гарантиране на пълно въвеждане на достиженията на правото на ЕО (*acquis*) в областта на околната среда и прилагането им в съответствие с поетите в преговорите с ЕС ангажименти.

Глава 23: Защита на потребителите и тяхното здраве

България следва да съсредоточи по-нататъшните си усилия за продължаване на привеждането в съответствие на законодателството, по-конкретно в областта на продажбите на потребителски стоки и свързаните с това гаранции, забрани за продажбата им с оглед защита на интересите на потребителите, правото на повремено ползване, потребителския кредит, дистанционни продажби, сравнителната реклама и общата безопасност на продуктите и отговорността за дефектни стоки, и гарантиране на ефективно прилагане на законодателството, по-конкретно чрез ефикасен механизъм за надзор на пазара. България следва допълнително да включи потребителските проблеми и в други области на политиката. Преговорите по тази глава са временно приключени. Следва да се обърне внимание на гарантиране спазването на поетите в този процес ангажименти. Ключови стъпки са:

В средносрочен план

Завършване на законодателната рамка в областта на защитата на потребителите, особено във връзка с продажбите на потребителски стоки и свързаните с това гаранции, забраните за продажба на стоки с оглед защита на интересите на потребителите, правото на повремено ползване, потребителския кредит, дистанционни продажби, сравнителната реклама и общата безопасност на продуктите и отговорността за дефектни стоки.

Укрепване капацитета на администрацията, която отговаря за изпълнение и прилагане на всички равнища законодателството за защитата на потребителите.

Гарантиране ефективно степен на защита на икономическите и юридически права на потребителите.

По-нататъшно развитие на дейностите по надзор на пазара. Постигане на допълнителен напредък в ефективен достъп на потребителите до правосъдие и извънсъдебното уреждане на спорове.

По-нататъшно насърчаване на възможностите на потребителските организации да играят активна роля в защитата на потребителите.

Глава 24: Сътрудничество в областта на правосъдието и вътрешните работи

България следва да съсредоточи по-нататъшните си усилия върху същественото укрепване на капацитета на съдебните и правоприлагащи органи и подобряване на сътрудничеството между отделните органи. Особено внимание следва да се обърне на органите, които отговарят за борба с измамите, корупцията, прането на пари, спазването на Шенгенските споразумения, съгласуване на действията на полицията и политиката за борба с наркотиците. Следва да продължи дейността по привеждане в съответствие на законодателството на ЕО (визова политика, миграция, пране на пари). В ход са преговорите по тази глава. Следва да се обърне внимание на гарантиране спазването на поетите в този процес ангажменти. Ключови стъпки са:

В краткосрочен план

Приемане и прилагане на новия Закон за гранична сигурност и вторичното законодателство, както и единна стратегия за гранично управление, обхващаща всички граници на България, като се обърне специално внимание на постепенната модернизация на граничната инфраструктура и оборудване, необходимото обучение на професионални граничари и митнически служители и за съгласуване и практическо сътрудничество между органите.

Редовна актуализация на Шенгенския план за действие.

Приемане на ново законодателство за миграцията. Разработване на подробна миграционна политика, която включва създаването на национален орган за нейното прилагане.

Продължаване изпълнението на Националната стратегия за борба с корупцията.

Пълно привеждане в съответствие с достиженията на правото на ЕС (*acquis*) в областта на наказателноправната защита на финансовите интереси на Общността.

Изпълнение на стратегията за борба с престъпността, като се обърне специално внимание на различните форми на трансгранична и организирана престъпност, като трафик на наркотици, хора и т.н., както и на съгласуването и практическото сътрудничество между правоприлагащите органи.

Приемане на план за действие за изпълнение на Националната стратегия за борба с наркотиците. Укрепване на административния капацитет на Националния съвет по наркотичните вещества.

Подобряване капацитета на Бюрото за финансово разузнаване за прилагане на съществуващото законодателство и подобряване на сътрудничеството му с другите правоприлагащи органи, които работят в областта на борбата срещу прането на пари.

В средносрочен план

Пълно привеждане на визовата политика в съответствие със списъците на ЕС на страните, чиито граждани подлежат на визови задължения, и на страните, чиито граждани са освободени от това изискване. Продължаване оборудването на всички дипломатически и консулски мисии с устройства за установяване на подправени или фалшифицирани документи.

Продължаване на основните усилия за създаване на система за гранична сигурност от Шенгенски тип въз основа на пълното изпълнение на Шенгенския план за действие.

Повишаване капацитета на приемните центрове за бежанци и за търсещи убежище, подобряване на условията за интеграция на бежанци, ускоряване на процедурите за проверка и укрепване на административния капацитет на Държавната агенция за бежанците.

Осигуряване на пълно съответствие с достиженията на Шенген (*acquis*) и други международни стандарти за борба срещу злоупотреби с финансови системи и финансиране на тероризма.

Предприемане на допълнителни мерки за гарантиране прилагането на инструментите на Общността в областта на съдебното сътрудничество по гражданскоправни въпроси, особено по отношение взаимното признаване и изпълнението на съдебни решения.

Внасяне на законодателни изменения, необходими за присъединяването към и изпълнението на Европейската конвенция за взаимопомощ по наказателноправни въпроси.

Предприемане на необходимите стъпки за подготовка за пълно прилагане при присъединяване на инструмента, прилагащ принципа на взаимно признаване, в частност на Рамковото решение за европейска заповед за арест, както и на Рамковото решение за изпълнението на заповеди за замразяване на имущество или доказателства.

Глава 25: Митнически съюз

България следва да съсредоточи по-нататъшните си усилия за продължаване на изпълнението на бизнес стратегията, която е от голямо значение за гарантиране на необходимия административен и оперативен капацитет за прилагане на достиженията на правото на ЕО (*acquis*). България трябва да съсредоточи вниманието си по-специално си върху по-нататъшното привеждане в съответствие с митническите процедури на Общността, укрепване на политиката за информационни технологии и човешки ресурси, както и върху завършване на главните проекти за събиране на приходи, контрол на транзитно преминаващи стоки и анализ на рискове. Освен това, с цел завършване на митническата реформа, България е необходимо да подобри управлението на човешките ресурси в митниците и да гарантира наличието на постоянен персонал от професионалисти и управление. Процентът на служители със статут на държавен служител следва да се увеличи, за да се приведе Агенция “Митници” в съответствие с най-добрите практики в държавите-членки на ЕС. България трябва да се подготви и за прилагането на мерки и разпоредби, които ще се въведат едва при присъединяването. Преговорите по тази глава са временно приключени. Следва да се обърне внимание на гарантиране спазването на поетите в този процес ангажименти. Ключови стъпки са:

В краткосрочен план

Подобряване на последващия митнически контрол.

В средносрочен план

Укрепване на оперативния и административния капацитет на митническата администрация и гарантиране на задоволително равнище на информационно-технологичния капацитет.

Необходимо е по-нататъшно укрепване на сътрудничеството с митническите органи на съседните страни.

Глава 26: Външни отношения

България следва да съсредоточи по-нататъшните си усилия за завършване на процеса на привеждане в съответствие на законодателството си и по-специално за гарантиране на капацитет за пълно изпълнение и прилагане на достиженията на правото на ЕО (*acquis*) в тази област при присъединяването, както и за спешното предприемане на решителни стъпки за предоговаряне или денонсиране на подписаните от нея двустранни договори за инвестиции в пълно съответствие със задълженията, произтичащи от членството в ЕС. Преговорите по тази глава са временно приключени. Следва да се обърне внимание на гарантиране спазването на поетите в този процес ангажименти. Ключовите стъпки са:

В средносрочен план

Привеждане на двустранните договори за инвестиции в съответствие със задълженията по Договора.

Гарантиране на пълно привеждане в съответствие с достиженията на правото на ЕО (*acquis*) при предоставяне на средносрочни и дългосрочни експортни кредити.

Постепенно разработване на политика за сътрудничество в развитието в съответствие с политиката на ЕО.

Глава 27: Обща външна политика и политика на сигурност

България следва да съсредоточи по-нататъшните си усилия за гарантиране, че ориентацията на външната ѝ политика ще остане съответствие с разработваната от Съюза политика на външни отношения и сигурност, че ще се приемат и прилагат законодателни проекти, и че ще приключи развитието на необходимите административни структури. В частност, България следва да гарантира, че националната ѝ политика и практика съответстват на общите позиции на ЕС, да защитава тези позиции на международни форуми и да осигури надлежно изпълнение на всички санкции и ограничителни мерки. Преговорите по тази глава са временно приключени. Следва да се обърне внимание на гарантиране спазването на поетите в този процес ангажменти.

Глава 28: Финансов контрол

България следва да съсредоточи по-нататъшните си усилията по-специално в продължаващото изменение на правната рамка и завършването и укрепването на необходимите институционални структури, включително в областта на защитата на финансовите интереси на ЕО, където все още на необходими съществени усилия. Преговорите по тази глава са временно приключени. Следва да се обърне внимание на гарантиране спазването на поетите в този процес ангажменти. Ключови стъпки са:

В краткосрочен план

В областта на външния одит, завършване на ръководството за одит.

По отношение защитата на финансовите интереси на Общността, да се приеме окончателно решение за определяне на оперативно независима служба за координация на борбата с измами или структура, която да отговаря за координацията на всички законодателни, административни и оперативни дейности, свързани със защитата на финансовите интереси на ЕО. Тази структура или служба да започне ефективно сътрудничество със Европейска служба за борба с измамите (ЕСБИ).

Продължаване укрепването на капацитета на Националния фонд, на Централното звено за финансиране и договаряне (ЦЗФД) и на други изпълнителни агенции, които боравят с предприєдинителни фондове, за подготовка на разширената децентрализация за изпълнение на програмите ФАР и ИСПА.

Гарантиране на професионални критерии и функционална независимост по отношение водещата роля на Агенцията за държавен вътрешен финансов контрол (ДВФК) в съответствие с ангажиментите.

В средносрочен план

Пълно прилагане на Закона за държавен вътрешен финансов контрол и внасяне на по-нататъшни изменения за изпълнение на Стратегическия доклад и Оперативния план за Агенцията за ДВФК. По-нататъшно укрепване на административния капацитет на институциите на ДВФК.

Усъвършенстване на функциите на външния одит, особено по отношение на системния одит и одита на резултатите, както и повишаване на усилията в областта на обучението.

По-нататъшно развитие на законодателната рамка и на административния капацитет за защита на финансовите интереси на Общността срещу измами и нередности.

Глава 29: Финансови и бюджетни въпроси

България следва да съсредоточи по-нататъшните си усилия върху правната рамка за бюджетно управление и прозрачността и ефективността на финансовите потоци към и от бюджета на ЕО, който е в процес на създаване. Необходимо е усилията на България да се съсредоточат по-специално върху подобряване на административните структури и административната подготовка за прилагане на достиженията на правото на ЕО (*acquis*) относно собствените приходи. В ход са преговорите по тази глава. Следва да се обърне внимание на гарантиране спазването на поетите в този процес ангажименти. Ключови стъпки са:

В краткосрочен план

По-нататъшно разработване на единна сметка за държавния бюджет, на информационната система за финансово управление и на системата за електронни бюджетни плащания, както и укрепване на процедурата за изготвяне на годишния държавен бюджет. По-нататъшно развитие на координиращ орган с подходящо обучени служители и оборудване в областта на собствените средства.

В средносрочен план

Продължаване на усилията за привеждане на бюджетните принципи и правила в съответствие с общо приложимите в Общността стандарти.

Подобряване на съответствието на националната счетоводна статистика със стандарта ESA 95 и повишаване на нейната изчерпателност.

Изграждане на технически и административен капацитет по отношение на оперативното управление на собствени средства, както за навременното събиране и внасяне на всички бъдещи собствени средства в бюджета на Общността.

По-нататъшно укрепване на усилията за създаване на ефективни инструменти за борба с измамите, свързани с ДДС и мита.

ПРИЛОЖЕНИЕ
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

ДАТА: 11.11.2002 г.

1.	БЮДЖЕТНА ПОЗИЦИЯ: ФАР: В7-03 ИСПА: В7-02 САПАРД: В7-01			
2.	НАИМЕНОВАНИЕ: Пътни карти за България и Румъния			
3.	ПРАВНО ОСНОВАНИЕ: Програма ФАР (Регламент на Съвета 3906/89, ИСПА, (Регламент на Съвета 1267/99) и САПАРД (Регламент на Съвета 1268/99), Координационна помощ за страните-кандидатки в рамките на предприсъединителната стратегия (Регламент на Съвета 1266/99)			
4.	ЦЕЛИ: Общата цел на увеличената финансова помощ е да подкрепи България и Румъния да предприемат оставащите стъпки, необходими за изпълнение на критериите за членство. Трите съществуващи инструмента – ФАР, ИСПА и САПАРД, могат да подкрепят програми в необходимите области въз основа на анализа, съдържащ се в Редовния доклад на Комисията за 2002 г. и според капацитета на страните-кандидатки за усвояване. Помощта ще зависи от осъществения напредък в съответствие с пътните карти и със значителното подобряване на капацитета за управление и ефективно използване на средствата.			
5.	ФИНАНСОВИ АСПЕКТИ	2004 (милиона евро)	2005 (милиона евро)	2006 (милиона евро)
5.0	РАЗХОДИ ОТ БЮДЖЕТА НА ЕО	1228	1330	1432
	България	368	399	430
	Румъния	860	931	1002
5.2	МЕТОД НА ИЗЧИСЛЕНИЕ: Предложението предвижда процентно увеличение въз основа на настоящата база както следва: 2004 г. – 20%; 2005 г. – 30%; 2006 г. – 40%. Базата за ФАР/ИСПА/САПАРД общо за България и Румъния е средната стойност на отпуснатите средства за периода 2001 – 2003 г. (1023 милиона евро), преизчислени по цени от 1999 г. в съответствие с рамката, определена от Европейския съвет в Берлин. Изчислението за ФАР включва пакетите от средства за Националните програми (ФАР и трансгранично сътрудничество) и дела от многонационалните програми. Въпреки това цифрите не позволяват допълнителна помощ за България за извеждане от експлоатация на ядрените реактори в периода 2004 – 2006 г. Тъй като на този етап от преговорите е невъзможно да се каже дали, колко и кога ще бъдат предложени допълнителни средства на ЕО за тази цел, ще е необходимо да се създаде отделен резерв в рамките на тавана по позиция 7. Разпределението на отпуснатите средства между Румъния и България е извършено в съотношение 70:30.			
6.0	МОЖЕ ЛИ ПРОЕКТЪТ ДА СЕ ФИНАНСИРА ОТ ЗАДЕЛЕНИТЕ СРЕДСТВА, ЗАПИСАНИ В СЪОТВЕТНАТА ГЛАВА НА ТЕКУЩИЯ БЮДЖЕТ? НЕ			
6.1	МОЖЕ ЛИ ПРОЕКТЪТ ДА СЕ ФИНАНСИРА ЧРЕЗ ПРЕХВЪРЛЯНЕ			

	МЕЖДУ ГЛАВИ НА ТЕКУЩИЯ БЮДЖЕТ?	НЕ
6.2	НЕОБХОДИМ ЛИ Е ДОПЪЛНИТЕЛЕН БЮДЖЕТ?	НЕ
6.3	НЕОБХОДИМО ЛИ Е ЗАДЕЛЕНИТЕ СУМИ ДА БЪДАТ ЗАПИСАНИ В БЪДЕЩИ БЮДЖЕТИ? ДА	
ЗАБЕЛЕЖКА: Заделените суми в позиция 7 за финансовия период 2000 – 2006 г.		